

SECONDARY SCHOOL EXAMINATION-2023

CLASS-X

MARKING SCHEME, ODIA (013)

Question Paper Code-14

Series- **ΨYZXW**

Set:4

Maximum Marks:80

General Instructions:

- The Marking scheme carries only suggested value points for the answers.
- These are only Guidelines and do not constitute the complete answer.
- The students can have their own expression and if the expression is correct, the marks be awarded accordingly.
- The candidates would be permitted to obtain photocopy of the Answer Book on request on payment of the prescribed processing fee. All Examiners/Additional Head Examiners/Head Examiners are once again reminded that they must ensure that evaluation is carried out strictly as per value points for each answer as given in the Marking Scheme.
- All the Head Examiners/Additional Head Examiners/Evaluators are instructed that while evaluating the answer books, if the answer is found to be totally incorrect, (X) should be marked on the incorrect answer and awarded '0' Marks.

PART I

SECTION A

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
1.		ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ଗଦ୍ୟ)		
	(i)	d - ଶୁଷ୍କତୃଣ	1	8x1=8
	(ii)	c - କୃତ କର୍ମର ପରିଣାମ	1	
	(iii)	a - ଅଭିଜାତ	1	
	(iv)	c - ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ	1	
	(v)	c - ଭାରତୀୟ	1	

	(vi)	b - ବଙ୍ଗଳା	1	
	(vii)	d - ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର	1	
	(viii)	c - ପୋଲାର୍ଡ	1	
	(ix)	a - ଛତ୍ରପତି ବିବେକାନନ୍ଦ	1	
	(x)	b - ରାଜପୁତନା	1	
2.		ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ପଦ୍ୟ)		
	(i)	c - ହସ ଓ ଭାଷା	1	
	(ii)	d - ଶିବ	1	
	(iii)	ପ୍ରଶ୍ନଟି ନିମନ୍ତେ ଏକକ ଉତ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦତ୍ତ । ତେଣୁ ଉତ୍ତର (c-ଗରଳ ଓ d-ଦଳ) ଗ୍ରହଣୀୟ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ।	1	
	(iv)	b - ପାଟଲୁଗା	1	7x1=7
	(v)	b - କଳି	1	
	(vi)	b - ବିଦେହର କନ୍ୟା	1	
	(vii)	b - ବନ୍ଦନରାଜି	1	
	(viii)	c - ତରୁଣକୁଳ	1	
	(ix)	b - ମାଟି	1	
3.		ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ଗନ୍ଧ ଓ ଏକାଙ୍କିକା)		
	(i)	d - ଧୂଆଁ	1	
	(ii)	c - କାମ	1	
	(iii)	b - ମନ୍ଦିରର ପୂଜକ	1	
	(iv)	d - ନଟବର ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ	1	5x1=5
	(v)	d - ପ୍ରୀତି	1	
	(vi)	b - ମାଡ୍ରାସ	1	
	(vii)	c - ଶିବେଇ	1	

4.		ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ଚୁକ୍ତି)		
	(i)	a - ବୃଥାସ୍ୱପ୍ନ	1	5x1=5
	(ii)	c - ଚିତ୍ରିତ ହେବା	1	
	(iii)	b - ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର	1	
	(iv)	b - ନିଜ ସୁବିଧା ଦେଖିବା	1	
	(v)	c - ଅମାନ୍ୟ କରିବା	1	
	(vi)	a - ସର୍ବନାଶ ହେବା	1	
	(vii)	b - ବୁଦ୍ଧିବଶା ହେବା	1	
5.		ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗ)		
	(i)	d - ଶାରୀରିକ	1	5x1=5
	(ii)	c - ଅସ୍ମୁଷ୍ଟ	1	
	(iii)	c - ମିନତି	1	
	(iv)	b – ସୌଜନ୍ୟ	1	
	(v)	a - ସୁଷମା	1	
	(vi)	b - ଶ୍ରେଷ୍ଠ	1	
	(vii)	d - ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ	1	
6.		ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ । (ଛନ୍ଦ)		
	(i)	ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ନଥିବା ହେତୁ ପ୍ରବଚ୍ଚ ଯେକୌଣସି ବିକଳ ଲେଖୁଥିବା ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ୧ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ । a - ୧୧ b - ୯ c - ୨୦ d - ୧୭	1	5x1=5
	(ii)	c - ଗୁଜରୀ	1	
	(iii)	b - ଦୁଇ	1	
	(iv)	b - ୨୪	1	
	(v)	c - ରାମକେରୀ	1	
	(vi)	b - ଭାଗବତବାଣୀ	1	
	(vii)	b - ବଙ୍ଗଳାଗ୍ରୀ	1	

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
7.		ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦାକ୍ଷି ଲେଖ । (ବାକ୍ୟ)		
	(i)	c - ମାମା ଭଲ ପଢ଼ିବାରୁ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଛି ।	1	5x1=5
	(ii)	c - ଯଦିଓ ମୁଁ ସଂସ୍କୃତ ବୁଝେ, ହେଲେ କହିପାରେ ନାହିଁ ।	1	
	(iii)	b - ମୋ ବାପା ବଜାରକୁ ଗଲେ ଏବଂ ମୋ ପାଇଁ ବହି, ଖାତା ଓ କଲମ ଆଣିଲେ ।	1	
	(iv)	c - ଯେ ସତ୍ୟବାଦୀ, ସେ ସର୍ବଦା ନିର୍ଭୀକ ।	1	
	(v)	c - ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଇଥିବା ବହିଟି ମୋତେ ଫେରାଇ ଦିଅ ।	1	
	(vi)	b - ଯୌଗିକ	1	

PART II
SECTION B

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
8.		ଅଜଣା ଅନୁଚ୍ଛେଦ		
	(i)	ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ବଳିଷ୍ଠ ସହାୟକ ଭାବରେ କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ବିବେଚନା କରାଯାଉଛି ।	2	5x2=10
	(ii)	ମନୋରଞ୍ଜନ ଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ଆମକୁ ସମୟର ସାର୍ଥକ ବିନିଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହାୟତା କରିଥାଏ ।	2	
	(iii)	ସ୍କୁଲ, କଲେଜରେ ନିୟୁତ୍ତ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ବା ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ବାବଧାନରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କ୍ରୀଡ଼ାକୁଦରେ ଭାଗ ନେଇଥାନ୍ତି ।	2	
	(iv)	ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସରକାର ଓ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉଥିବାରୁ ଏହାର ସାମଗ୍ରିକ ମାନ କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଚାଲିଛି ।	2	
	(v)	ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଉଛି ।	2	

	(vi)	କ୍ରୀଡ଼ା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ବାନ୍ଧିରଖୁ ଶାନ୍ତି, ମୈତ୍ରୀ ଓ ଭ୍ରାତୃଭବୋପର ବାଉଁଶ ଦେଉଛି ।	2	
	(vii)	ଆଜିକାଲି କ୍ରୀଡ଼ାବିତମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ତଥା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇଦେବା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଭପ୍ରଦ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।	2	

PART III
SECTION C

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
9.	(i) (ii) (iii)	ରଚନା- ଉପକ୍ରମ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ (ଉପସ୍ଥାପନା, ତଥ୍ୟ, ଭାଷା ଓ ଶୈଳୀ) ଉପସଂହାର (ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ବିଚାର କରି ସର୍ବାଧିକ 6 ନମ୍ବର ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।)	1 4 1	6
10.	(a) (b)	ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର – ସମ୍ବୋଧନ ଓ ଠିକଣା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାଷା ଓ ଲିଖନ ଶୈଳୀ (ପତ୍ର ଲିଖନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରମ୍ପରିକ, ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଓ ନୂତନ ଶୈଳୀ ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରହଣୀୟ)	2 3 1	6

PART IV
SECTION D

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
11.		ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ – ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ, ବର୍ଣ୍ଣନା, ଭାଷା ଓ ଶୈଳୀ (i) ଏମାନେ ରକ୍ତ କେତନ । (ଜନ୍ମଭୂମି- କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ) (ii) ଭାରତୀୟ ଲିଖିତ ସେବା । (ନରେନରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ-ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି)	1 1 3	5
12.		ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର (ଗଦ୍ୟ)		
	(i)	ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜ୍ଞାତ ହେଲା ପରେ ବିଜ୍ଞାନର ଅନ୍ଧକାର ଦିଗଟି ଅପସରି ଯାଇ କେବଳ ତା'ର ଆଲୋକମୟ ପ୍ରଭାବ ରହିବ ।	2	2x2=4
	(ii)	କୃଷି ବିଷୟକ ଶିକ୍ଷା ମାତୃଭାଷାରେ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ଅନଭିଜ୍ଞ ଅଥଚ ଅଭିଜ୍ଞ କୃଷକମାନେ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତେ ।	2	
	(iii)	ଏକୃଟିଆ ମଣିଷ ଦୃଢ଼ମନୋବଳ ପୋଷଣ କରି ମହାନ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ।	2	
13.		ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ – କବିତା ଓ କବିଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ, ବର୍ଣ୍ଣନା, ଭାଷା ଓ ଶୈଳୀ (i) ଉଲ୍ଲାସ ଅଧିଷ୍ଠାନ । (ଟିଲିକାରେ ସାୟନ୍ତନ ଦୃଶ୍ୟ- କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ) (ii) ଅମାପ ଦିନରାତି । (ସର୍ବସ୍ୱାମୀ ମାଟି -ବିଦ୍ୟୁତପ୍ରଭା ଦେବୀ)	1 1 3	5

Q. No.		KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
14.		ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର (ପଦ୍ୟ)		
	(i)	ପର୍ବତମାଳା ଉତ୍କଳ ଜନନୀଙ୍କ ଦେହରେ ତରଙ୍ଗ ଆକାରରେ ଶୋଭା ପାଉଛି ।	2	2x2=4
	(ii)	ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କଠାରୁ ଅପମାନ ତଥା ଭର୍ତ୍ସନା ପାଇବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ।	2	
	(iii)	ବିବିଧ ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବା ସହିତ ତରଙ୍ଗ ରୂପକ କରରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ତମସା ନଦୀ ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ ଜଣାଇ ଥିଲା ।	2	

ବି.ବ୍ର-

(i) Q.No-2 (iii) ପ୍ରଶ୍ନଟି ନିମନ୍ତେ ଏକକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦତ୍ତ ।

ତେଣୁ ଉତ୍ତର (c - ଗରଳ ଓ d - ଦଳ) ଗ୍ରହଣୀୟ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହେବ ।

(ii) ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ Q.No-6 (i) ପ୍ରଶ୍ନର ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ନଥିବା ହେତୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଯେକୌଣସି ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତର ଲେଖୁଥିବା ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ୧ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ ।

(iii) ଲିଖିତ ଉତ୍ତରରେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସ୍ବାୟତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ, ସର୍ଜନଶୀଳତା, ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ତଥା ମୌଳିକତାର ପ୍ରୟୋଗ ଗ୍ରହଣୀୟ ।

(iv) Q.No-7 (i) a - ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରଶ୍ନଚୁଚକ ଚିହ୍ନ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁ ନଥିବାରୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(v) Q.No-13 (ii) ପ୍ରଶ୍ନଟି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ସେଥିରେ ଧରିଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧରିନିଆଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ବୋଧଗମ୍ୟତାରେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରେନାହିଁ । ତେଣୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(vi) ଉପଯୁକ୍ତ ତନଖି ଓ ବିଚାର ପରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ୍ବୃନ୍ଦ୍ୟ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧାର କରି ସର୍ବାଧିକ 80/80 ନମ୍ବର ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।
